

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Bohuslava Hnízдила v právní věci **žalobkyně A. P.**, zastoupené JUDr. Jitkou Pasekovou, advokátkou, se sídlem 28. října 184, Příbram VII, proti **žalované České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze č. j. 43 Ca 129/2002 - 16 ze dne 8. 10. 2002,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovaná **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené zástupkyni JUDr. Jitce Pasekové, advokátce, se sídlem 28. října 184, Příbram VII, **se přiznává** odměna za zastupování žalobkyně ve výši 650 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalované ze dne 30. 4. 2002 byla zamítnuta žádost žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) o částečný invalidní důchod, neboť dle posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení v Příbrami ze dne 23. 4. 2002 není částečně invalidní, jelikož z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její schopnost soustavné výdělečné schopnosti o 20 %.

Proti tomuto rozhodnutí žalované podala stěžovatelka v souladu s tehdy platnou právní úpravou opravný prostředek ke Krajskému soudu v Praze. Jelikož od 1. 1. 2003 nabyl účinnosti zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), posoudil krajský soud

opravný prostředek v souladu s § 129 odst. 2 s. ř. s. jako žalobu proti rozhodnutí správního orgánu.

Krajský soud rozsudkem ze dne 8. 10. 2002, č. j. 43 Ca 129/2002 - 16, potvrdil rozhodnutí žalované. V odůvodnění uvedl, že si v průběhu řízení vyžádal posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „ministerstvo“). Tato komise v posudku ze dne 8. 9. 2002 konstatovala, že stěžovatelka pracovala jako vyučená servírka, vedoucí provozovny J., posléze jako prodavačka, pokojská. Od roku 1991 trpěla opakovaně bolestmi převážně krční a bederní páteře při degenerativních změnách a prokázaném mírném výhřezu ploténky a stenose páteřního kanálu. Dne 28. 8. 2002 prodělala úspěšnou operaci karpálního tunelu vpravo. K datu rozhodnutí bylo rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatelky jen velmi lehké funkční omezení páteře krční a bederní, s občas bolestivým doprovodem, dobře léčebně ovlivnitelným. Toto postižení podřadila pod postižení uvedené v kapitole XV., oddíl F, položka 2, písm. b) přílohy č. 2 k vyhlášce č. 284/1995 Sb., kde je dán pokles schopnosti soustavné výdělečné schopnosti v rozmezí 15 - 25 %. Krajský soud při posuzování nároku na částečný invalidní důchod vycházel z tohoto posudku, přičemž konstatoval, že komise měla dostatek podkladů pro zjištění zdravotního stavu stěžovatelky, její závěr považuje za přesvědčivý a posudek je úplný a řádně odůvodněný. Komise přitom jednala v řádném složení za účasti stěžovatelky, v přítomnosti odborného lékaře, podle povahy stěžovatelčina zdravotního postižení a po vyhodnocení objektivní dokumentace.

Stěžovatelka podala dne 22. 10. 2002 proti rozsudku Krajského soudu v Praze odvolání k Vrchnímu soudu v Praze. Řízení o odvolání se však ze zákona podle § 129 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), zastavilo dnem 1. 1. 2003. Podle tohoto ustanovení však stěžovatelka měla možnost do 31. 1. 2003 podat proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost podle soudního řádu správního, což i využila, když 20. 1. 2003 podala kasační stížnost, ve které se domáhá jeho zrušení a poukazuje na osobní poměry, že je samoživitelka, žije se svou patnáctiletou dcerou a jejich celkový příjem neodpovídá životnímu minimu. Vzhledem k tomu, že kasační stížnost nesplňovala veškeré náležitosti stanovené zákonem, byla stěžovatelka vyzvána k jejich odstranění. V reakci na tuto výzvu stěžovatelka doplnila kasační stížnost podáním ze dne 3. 3. 2003, v němž dále uvádí, že se v důsledku zdravotních potíží necítí schopna pracovat na plný pracovní úvazek. Nesouhlasí se závěry posudkové komise, neboť je v důsledku svých zdravotních potíží omezena při výběru práce. Nemůže dělat těžkou práci, nemůže dělat ani práci servírky, kterou je vyučena, nemůže dělat ani práci prodavačky, neboť doplňování zboží jí dělá problémy; často se jí točí hlava a je unavená. Stěžovatelka popírá závěr posudkové komise, když tvrdí, že se v jejím případě nejedná jen o velmi lehké funkční omezení páteře, neboť bolesti jsou intenzivní a dosud prováděná léčba neprokázala žádné pozitivní výsledky. Je toho názoru, že její zdravotní potíže jí nedovolují vykonávat zaměstnání, a proto by jí měl být přiznán částečný invalidní důchod. Toto dokládá zprávami z ambulantní kontroly ze dne 31. 1. 2002, 28. 2. 2002, 28. 3. 2002, 11. 4. 2002, 5. 6. 2002 a 10. 7. 2002. Z těchto zpráv podle ní jednoznačně vyplývá, že z posudkového hlediska nelze ani do budoucna očekávat její schopnost k fyzické práci; ta by nejspíše vedla k rychlé dekompenzaci nyní únosného (subkompenzovaného) stavu. Stěžovatelka proto navrhuje, aby byl proveden znalecký posudek ohledně jejího zdravotního stavu, neboť posudek komise nepovažuje za objektivní.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. v rozsahu a z důvodů, které uplatnil stěžovatel v kasační

stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odst. 3 citovaného ustanovení, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Namítaný důvod lze podřadit pod § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., jenž spočívá v nepřezkoumatelnosti rozhodnutí soudu pro nesrozumitelnost nebo nedostatek důvodů, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí soudu pro nedostatek důvodů by mohla nastat pouze v případě, že by řízení před soudem trpělo nedostatkem skutkových zjištění, o něž soud opřel své rozhodovací důvody. Takovou vadou by mohlo být, pokud by soud opřel své rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, popřípadě zjištěné v rozporu se zákonem, nebo by pominul některé rozhodné skutečnosti, které byly v řízení prokázány, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny. Skutkové zjištění by mohlo být vadné též za situace, kdy v hodnocení důkazů je z hlediska závažnosti, zákonnosti, pravdivosti, případně věrohodnosti logický rozpor. Za jinou vadu řízení, jež mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí, by mohl být považován postup soudu, v jehož důsledku by za podklad rozhodnutí soudu byl vzat neúplný či nepřesvědčivý posudek posudkové komise ministerstva ve věci rozhodujícího zdravotního postižení, jímž stěžovatel trpěl ke dni vydání rozhodnutí správního orgánu (žalované). K takovému zjištění však Nejvyšší správní soud, jak v tomto případě vyplývá z následující části rozsudku, nedospěl.

Podle § 44 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec částečně invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 33 %. Způsob posouzení a procentní míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti stanoví prováděcí předpis. Tímto předpisem je výše zmíněná vyhláška č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění, a která v příloze č. 2 obsahuje procentní míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti ve vztahu ke končetinám k zdravotnímu postižení. Posouzení zdravotního stavu a souvisejícího zbytkového pracovního potenciálu je věcí odborně medicínskou; soud k ní nemá potřebné odborné znalosti, a proto se vždy obrací k osobám a k institucím, jímž tyto znalosti svědčí, aby se o těchto otázkách vyslovily. Zákonem č. 582/1991 Sb., v úplném znění, k posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti občanů, pro účely soudního řízení ve věcech důchodového pojištění bylo zmocněno Ministerstvo práce a sociálních věcí, které k tomu účelu zřizuje odborné orgány posudkové komise. Soud pak hodnotí veškeré důkazy v řízení takto získané. V řízení, které je přezkumným řízením vůči rozhodnutí žalované, soud opatřuje posudek posudkové komise ministerstva. Pokud tento posudek není ve svém obsahu úplný a svými závěry přesvědčivý, opatří si soud znalecký posudek znalce v oboru posudkového lékařství.

Zásadní význam pro soudní rozhodnutí tak mají posudky výše uvedených posudkových komisí. Z toho důvodu musí z posudku vyplývat, že komise zasedala v řádném složení, které odpovídá § 3 vyhlášky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení, dále ve smyslu § 3 odst. 8 ve spojení s § 1 odst. 2 této vyhlášky musí z posudku vyplývat, zda a jak přihlédla komise při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti k výsledkům vlastního šetření, zda a jak vycházela z lékařských zpráv a posudků vypracovaných odbornými lékaři o zdravotním stavu posuzovaného. Posudek musí konečně obsahovat posudkový závěr, ze kterého vyplývá posouzení jednak zdravotního stavu posuzovaného, v případě dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu i zdravotní postižení, které je jeho příčinou (§ 6 odst. 3 vyhlášky č. 284/1995 Sb.) a jednak poklesu schopnosti jeho soustavné výdělečné činnosti.

S tím souvisí skutečnost, že při vypracovávání posudku vystupuje do popředí požadavek úplnosti a přesvědčivosti posudku a nezbytnost přesné formulace posudkových závěrů, odpovídající zákonem vymezeným pojmům. Úplnost spočívá v tom, že se komise vypořádá se všemi rozhodnými skutečnostmi podle zákona č. 155/1995 Sb. a vyhlášky č. 284/1995 Sb.; požadavek přesvědčivosti splňuje pak jen posudek obsahující náležité zdůvodnění posudkových závěrů.

Není v možnostech soudu, aby posoudil věcnou správnost posudku. Proto se přezkumná činnost soudu musí omezit na přezkum výše uvedených náležitostí posudku, zejména pak jeho úplnosti a přesvědčivosti. Vykazuje-li posudek nedostatky výše uvedených náležitostí, uloží soud posudkové komisi jeho doplnění či může ustanovit znalce z příslušného oboru a odvětví zdravotnictví. Nevzbuzuje-li naopak obsah posudku pochybnosti o své úplnosti, správnosti a přesvědčivosti, není důvodu pro doplnění dokazování ustanovením znalce z oboru zdravotnictví.

Posudková komise ministerstva konstatuje, že stěžovatelka byla k datu vydání rozhodnutí žalované schopna vykonávat práci odpovídající ženské konstituci i s využitím získané praxe, tzn. práce administrativní, které již v minulosti vykonávala, bez zvedání a přenášení těžkých břemen a práce v déletrvajících vynucených polohách. Ohledně zvýšení procentní sazby míry poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti nebyl podle jejího stanoviska posudkový důvod. Při posuzování celkového zdravotního stavu a pracovního potenciálu zohlednila komise i neurologická vyšetření, kterých se stěžovatelka dovolává v kasační stížnosti.

Dle názoru Nejvyššího správního soudu se posudková komise dostatečně vypořádala se všemi okolnostmi, které stěžovatelka uplatňovala v průběhu řízení o žalobě (opravném prostředku). Ztotožňuje se dále s názorem krajského soudu, podle kterého je tento posudek úplný, podrobně odůvodněný, byl vypracován v řádném složení komise a v přítomnosti odborného lékaře podle stěžovatelova rozhodujícího zdravotního postižení. Nejvyšší správní soud proto také neshledal důvod pro to, aby si soud opatřil znalecký posudek znalce v oboru posudkového lékařství.

Za této situace podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu není důvodu pochybovat o správnosti závěrů uvedené posudkové komise a krajský soud proto nepochybil, jestliže z nich vycházel a posléze jako zákonné důvodně potvrdil přezkoumávané rozhodnutí žalované, jímž byla stěžovatelce zamítnuta žádost o částečný invalidní důchod.

Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost zamítl, shledav ji z výše uvedených důvodů nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 a 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. Podle těchto ustanovení má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladu řízení před soudem, které vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Toto však neplatí v případě, mělo-li být právo přiznáno, kromě jiných, správnímu orgánu ve věcech důchodového pojištění. Protože v daném případě šlo o řízení ve věci důchodového pojištění, žalovaná, která sice měla plný úspěch ve věci, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odměna právní zástupkyni stěžovatelky, která byla ustanovena stěžovatelce k její žádosti usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 3. 2. 2003, č. j. 43 Ca 129/2002 - 40, byla stanovena za dva úkony právní služby na základě § 9 odst. 2 ve spojení s § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve výši 500 Kč. Výše hotových výdajů byla stanovena podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu za dva úkony právní služby ve výši 150 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 21. dubna 2005

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu